

**VATAN
MİLLET
SAMATYA**

Seray Şahiner

Türk
Edebiyatı
—
Roman

**100 BİN
ADET**

Seray Şahiner, 1984 yılında Bursa'da doğdu, İstanbul'da büyüdü. 2007'de İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü'nden mezun oldu. 2011'de Marmara Üniversitesi, Sinema Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını tamamladı. Dönemsel olarak garsonluk, konfeksiyonda el işçiliği ve makinecilik yaptı. *Hayvan* dergisi ve *BirGün* gazetesinde muhabir olarak çalıştı. *Ot* Dergisi ve *BirGün* gazetesinde yazdı. 2007'de *Gelin Başı*, 2011'de *Hanunların Dikkatine* adlı öykü kitapları, 2014'te *Antabus* adlı romanı, 2015'te *Reklamı Atla* adlı deneme kitabı, 2017'de *Kul* romanı, 2019'da *Hepyek* adlı öykü kitabı, 2021'de *Ülker Abla* romanı yayımlandı. *Hanunların Dikkatine* adlı öykü kitabı ile 2012 Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü, *Kul* romanı ile 2018 Orhan Kemal Roman Armağanı'nı, *Ülker Abla* romanı ile 2022 Duygu Asena Roman Ödülü'nü ve Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı Ödülü'nü aldı. *Gelin Başı* kitabında yer alan öyküler Şehir Tiyatroları ve Tiyatro Boyalı Kuş tarafından sahnelendi. *Kul*, Toy Sahnesi'nce sahnelendi. Aynı adla Tatbikat Sahnesi'nce sahnelenen *Antabus* ile 2016 Afife Tiyatro Ödülleri'nde Cevat Fehmi Başkut Özel Ödülü'nü aldı. *Hepyek*, aynı adla Devlet Tiyatroları'nca sahnelenmektedir. Kitapları İtalyanca, Fransızca, Arapça, Farsça, Makedonca, Sırpça, Malayalamca, Bulgarca, Hırvatça ve Yunancada yayımlandı.

VATAN MİLLET SAMATYA

Yazan: Seray Şahiner

Editör: Hülya Balcı

Yayın hakları: © 2025 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Şubat 2025 / ISBN 978-625-5941-02-2

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Füsun Turcan Elmasoğlu

Sayfa uygulama: Yeşim Ercan Aydın

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1

Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2

34310 Haramidere-İstanbul

Tel. (212) 412 17 00

Sertifika no: 44452

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Vatan Millet Samatya

Seray Şahiner

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

“Ađlama İsmet Pařa, Erim geldi bařa!”

Anonim

Samatya

Annem üzerime bir toz serpmiş ve ben görünmüyorum. Çocuktum; ilkokul 2’ye, sınıfın başarılı fakat en sönük talebesi olarak geçmiştim. Samatya’da Davutpařa İlkokulu, öğretmenim Fazilet Sebat. Elması ilk kızaran benim ama kimse beni sevmiyor. Sınıfta var mıyım yok muyum belli değil. Önlüğüm annemin elinden çıkma: Adi siyah satenle keten karışımı kumaştan, rengi iki yıkamada griye çalmış, bulunduğum sınıfın en alt sınıftan talebesi olduğumun bir işareti. Annem 5. sınıfta da giyinebileyim diye beş beden büyük dikmiş. İç dünyam 1. sınıfa sığmıyor ama önlüğüm 5. sınıf. Çantam banka logolu, defterlerim banka logolu, cetvelim banka logolu. Babamın çalıştığı bankanın ayaklı reklam tabelası gibi dolaşıyorum okulda. Babam defterlerimi eski takvimlerden koparılmış yapraklarla kaplıyor. En azından isim-soyad-sınıf yazan etiketleri kırtasiyeden alınma olsun istiyorum. Orada da annemin yaratıcılığı devreye giriyor, beyaz bir kâğıt dikedörtgen

kesilip etiket niyetine yapıştırılıyor. 1-D sınıfını, en çalışkan olmanın sevinciyle değil, ders malzemeleri, kılığı kıyafeti benden iyi olanların arkadaşlığına layık bulunmamanın kırılğanlığıyla bitiriyorum. Kızaran elmam arkadaşlarım tarafından kurtlu bulundu. Kararlıyım ikinci sınıfta lastik ayakkabı giymeyeceğim.

Sokaklar benim: İncir ağaçları, Samatya bostanları, bütün sahili titreterek gelip geçen trenler, deniz kenarı, midyeler, köprü altları, köprü üstleri benim. “Cüneyt Arkın geldi!” diyorlar, koşuyoruz istasyona artist görmeye. Pazar günleri Sigorta Hastanesi’nin önünden ayrılmıyorum. Çünkü orda, uçan baloncular oluyor. Ziyaret saati bitene kadar bütün balonlar benim. Çocuğuna balon alanlar baş düşmanım, balonlarım eksiliyor. Sonraları kâğıt kalemle gitmeye başlıyorum hastane önüne. Mutlu olmaya kararlıyım. Satılan balonları bir sıraya yazıyorum, çizgiyle ayırdığım diğer sıraya da balon fiyatını. Bana alınmış saydığım balonların rengini, kaç balonum olduğunu, benim için harcanan parayı hesaplayıp sonucu kaydettikten sonra Samatya’nın en mutlu, en sevilen çocuğu olarak hastaneden ayrılıyorum. Ailem çok müsrif!

Okulların açılmasına çok az kalmıştı. Eve dönerken öğretmenim Fazilet Sebat’la karşılaştım. Zaten dört beş apartman ötemizde oturuyorlar. Yatalak bir annesi var, Maral diye de bir kızı; Maral benden iki üç yaş küçük, sürekli camdan bakıyor. Öğretmenim bana, “Annenler nerde oturuyor?” dedi, “Aynı evde oturuyoruz öğretmenim.” Okulda yok sayıldığım yetmemiş. Evde de yokum öğretmenimin gözünde. Annemle konuştular. Annem bana, “Öğretmenin okulu değişmiş” dedi. Çalışkanım ya beni de gittiği okula aldırarak galiba: Sonunda kıymetim anlaşıldı! Öğretmenim anneme, “Melek sabahçı nasılsa, okul dönüşü anneme bakar. Harçlığı çıkar hem” demiş. Annem, “Derslerine de yardımcı olur” deyip duruyor. Anne iyi de benim elmam ilk kızaran elma! Kırmızı kurdelesini ilk takılan da benim, sınıf birincisiyim, karnem hep beş diye bağırarak istiyorum ama para bana

kalır, lastik ayakkabıları sobada yakarım diye düşünüp durumu kabulleniyorum.

Okullar açıldı. Ayağımda yeni alınmış çivit mavisii lastik ayakkabıya ilaveten üç dört santim uzatılıp boyuma uygun hale getirilmiş önlüğümün kat yerinin kirli beyaza çalan eprimişliğine, öğretmenime hizmetçi olmayı da eklemiş bir 2. sınıf talebesiyim artık. Gülperi diye bir kız geldi sınıfımıza. Elazığ'dan göçmüşler. Arkadaş olduk, iki örgü kınalı saçları. "Arkadaşız değil mi?" diye kaç kere sordum hatırlamıyorum, çok mutluyum. Babası çıkışta onu almaya geldiğinde kızıyla arkadaş olmama sevindi. "Bizden" dedi Gülperi. Alevi olduğumu söylememi yasaklamıştı aslında annem; Gülperi, "Aleviyiz" deyince yaranmak için "Biz de" deyiverdim. Annesi börek yapmış Gülperi'nin. "Annene söyleyim bize gel" diyor babası. Uçuyorum sevinçten, eve doğru güle oynaya gidiyoruz. Apartmanın önüne gelince birden aklıma geldi ay! "Annem annememde ben de yanına gidecektim amca unutmuşum" dedim, ayrıldık. Eve girdim, annem, "Hadi geç kaldın ayıp olacak öğretmene" gibi bir şeyler diyor. Öğretmenimin evine iki kere gitmişim tanışma faslı diye... Annem benimle gelmedi o eve hiç, bari kızını nereye hizmetçi verdiğini öğrenseydin aslan anneciğim benim. Koskoca öğretmen diye düşündü herhalde. Sabahtan akşama kadar arkadaki yatak odasında yatan işsiz adamdan da haberi yoktu sanırım, vardysa da evde yatalak kaynanası varken bir şey olmaz demiş olabilir.

Ben anneme o gün küstüm. İnsan annesine küsünce bir daha çocuk olamıyormuş. Anneme o evle ilgili hiçbir şey anlatmadım, o da hiç sormadı zaten. Ümran Teyze'nin lazımlığa sıçtığını o gün öğrendim. Devlin arka odada yattığını da. Bu evde de en çalışkan benim: Elmam bu evde de kızardı. Anneme anlatayım da aferin kızımaya desin. Anlatmadım. Sekiz yaşında sır tutmayı, umursanmayınca umursamamayı... Ben ne öğrendiysem hepsini o eve hizmetçi olarak girdiğim gün öğrendim.

Akşam beş gibi öğretmenim geldi, bana, “Hasta odası nasıl olmalı?” diyor. Düşündüm düşündüm, odaya dikkatlice baktım, güneşin vurduğu halıda o ana kadar fark etmediğim tozlar döne döne uçuşuyor. “Tozsuz olmalı öğretmenim” deyiverdim. Ama derli toplu ve az eşyalı da olmalıymış. Ümran Teyze’nin odası hurdacılarınkinden bile kalabalık. Bana ne, anne senin, eşya annenin. “Camlar da çok kirli, güneş girmiyor” dedi. Öğretmen sırfta benimle pek konuşmazdı, o kılığını beğendiği öğrencilerine ders anlatırdı, ben onlara verilen dersleri alırdım. Bana ilk kez evlerinde işe başladığım gün bir şey anlattı, ne demek istediğini şıp diye çözdüm tabii. Çok zekiyim canım! “Anneme can yoldaşı olsun yeter” denilerek geldiğim bu evde aslında hizmetçi olduğumu hemen anlayıp camları sildim.

İki gün sonra kızı Maral’ı da, babası bakar nasılsa diye evde bırakmış. Böylece hastabakıcılığım çocuk bakıcılığı da eklenmiş oldu. Öğlen Ümran Teyze’nin büyük kızı geldi, o da öğretmen. O kadar çok söylendi ki... Hiç susmasın istedim. Annesine, “Delirmiş bu Fazilet, el kadar çocuk yüz on kilo kadının altından alacak temizleyecek, iğnesini yaptıracak. Cam sildirmiş ayol! Bir de utanmadan anlatıyor kız cin gibi diye vicdansız. Kocasını da içerde beygir gibi yatıp paranı pulunu yiyor. Fazilet annesinin paralarını damızlık boğaya yedireceğine sana adam gibi bir hastabakıcı tutsun. Tutamaz tabii, kocasını kadına sarkar falan, küçücük kız garanti onun için. Bunun annesinin de Allah belasını versin inşallah.” Amiiin, diyorum içimden.

Maral’a bırakılan bol salçalı makarnayı sahanda ısıttım, yan odada yedirmeye uğraşıyorum. Kız yemek istemiyor ama benim nasıl canım çekiyor... Tembihliyim, Maral’ın yemeği o, yemeyecekmişim. Yemedim. Ümran Teyze’ye lazımlık götürürken yüzüme bakıyor büyük kızı. Kadın öfkesinden kıpkırmızı olmuş. Çok mutluyum. Beni savundu, annesinin lazımlığını da bana acıdığı için kendisi tuttu. Makarna sahanını kaptığı gibi halının ortasına

atıverdi: “Ay bir de üstüne çocuk baktırıyor, ayol sekiz yaşında çocuğa tüp yaktıracak kadar beyinsizsen...” Maral’a, “Babanın yanına git çabuk!” diye bağırdı. Kız ağlayarak babasının yattığı odaya gitti. “Bana bak kızım, adın Melek’ti di mi? Bir daha eline süpürge almayacaksın. Eve bak! Bok götürüyordu geçen geldiğimde, eli yüzü açılmış ortalığın, sen neden cam siliyorsun a çocuğum? Alacağım annemi ama Fazilet annemin parası olmasa öğretmen maaşıyla içerdeki domuzu elinde tutamayacağını bildiğinden bırakmıyor. Bakma sen, annem de sevmez damadını ya kızının yuvası bozulmasın diye kendi de sürünüyor.” Koskoca öğretmen benimle dertleşiyor, elimi de tuttu ağlıyor, kaç dakikadır el eleyiz. “Makarnaları da sakın toplama. Fazilet gelince ablan attı yere dersin. Şuncacık çocuğa yol yordam öğretip eğiteceğin yerde, cam sildirip bok temizletiyorsun. Sorarsan en büyük solcu kim? Fazilet! Allah senin solculuğunun da öğretmenliğinin de bin türlü belasını versin.”

Odaya Maral’la beraber dev gibi bir adam girdi, adamı ilk defa görüyorum. “Kim ağlattı prensesimi?” diyor. Kadın çantasını kaptığı gibi çıktı evden. Dev, odasına geri gitti. Maral öyle bakıyor aval aval. Ümran Teyze, “Melek, evladım” diye sesliyor. “Efendim Ümran Teyze?” “Kızım, Fazilet’e söyleme ablasının dediklerini olmaz mı? O da biliyor neyin ne olduğunu zaten, çaresiz işte! Bundan başka talibi çıkmadı, e çok da güzel değil, üzüldükçe yiyor, yedikçe şişmanlıyor. Adam bunun ağzından girdi burnundan çıktı. Hoş Fazilet, öyle olmasaydı da alırdı bunu. Ne yapsın evladım, bütün arkadaşları evlendi çocuk çocuk sahibi oldu, o da gönüllü kandı bu fellahın yalanlarına. Bu damat olacak, evlenmeden önce anacım der elimi bırakır ayağımı öperdi. İşadamıymış. Sana kaldı! Ben anladım bu çamyarmasının işadamı falan olmadığını da ne yapayım? Kızların babalarından, benim babamdan vardı bir şeyler; sata sava bugüne kadar geldik işte. Fazilet, çalışıyor buna bakıyor

ama adamın kebabı, tatlısı, viskisi, kokusu derken yetmiyor. Benim paralar da olmasa adam zaten gidiciydi. Elinden kaçmasın diye canını tehlikeye atıp milletin annane olduğu yaşta Maral'ı doğurdu. Sonra bayağı üsteledi Fazilet, bak kızımız var artık, onun geleceğini düşünmemiz lazım falan diye. Adam biliyor ince yerini kızın: İşim gücüm malım mülküm hep Antakya'da, senin için hepsini bıraktım. Prens soyuymuş soyu batası... Burada üç kuruş için çalışacak adam değilim, alır kızımı giderim krallar gibi de yaşarız diye tehdit ediyor Fazilet'i." Lazımlığını getirdim. İşedi, sıçtı. İlaçlarını da içirdim uyudu.

Maral demin yemeye nazlandığı halıdaki makarnaya bakıp, "Acıktım" dedi. Dolabı açıp baktım. Bin çeşit süslü şişede içki var. Tencerelerin dibinde yalaşık, ne olduğu belli olmayan yemek artıkları... Makarna sahanını telleyip yıkadım, sahanda yumurta yaptım buna, ben de çok açım! Anneciğim bana kimsenin evinde yemek yemememi tembih etmiş. Kimsenin bokuna elini sürme de diyebilseydi keşke... Ellerimden tiksindim birden. Maral'a ekmeği koparmadan tekrar yıkadım elimi. Kız prenses ya, kendi yemeğini yiyemiyor. Ağzını açıp bekliyor öyle, biraz ekmek veriyorum yutunca yine ağzını açıyor yumurta veriyorum, suyu işaret ediyor kafasıyla, benimle de konuşmamaya dikkat ediyor, sanırım kıza tembih etmişler, sen prensessin Melek halk diye, bu salak da inanmış. Kızım ben olmasam acından gebericen haberin yok. Prensesin karnı doyunca prens babasının koynuna gitti. Adam hiç acıkıyor galiba. Çişi de mi gelmiyor? Odadan çıktığını görmedim prensesini kimin üzdüğünü sorması dışında. Yerdeki makarnaları topladım, halıyı makarnanın yağından daha yalaklı pis kokulu elbeziyle temizledim.

Fazilet Öğretmenim geldi. Kapıyı anahtarıyla açtı içeri girdi. Seviyorum da ayrıca Fazilet Öğretmenimi. Sorun ona kendimi sevdiremememde. Koca sene çırpındım, defterlerimin kıvrılan yerlerini de ütülüyorum aferin desin diye, nafile. E beni sevmi-

yorsun, parmak kaldırıyorum görmüyorsun, bayramlarda, “Ben de şiir okumak istiyorum, hem ezberledim öğretmenim” diyorum, seçmiyorsun; annenin bokunu temizlemek için beni seçtin. “Maraal prensesim” diye bağırıyor pürneşe. Prensес uyuyor öğretmenim. Ama Kùlkedisi karşınızda.

Eve geldim, açım. Annemin günü var, kadınlar daha dağılmamış. Börekler açmış, kek yapmış, patates salatası, mercimek köftesi. Ben o gün anladım: Annem masallardaki cadı kadar cık bile annem değil. Ay bir de şirinlik yapıyor elin çocuklarına. Biraz daha yesene evladım, çay sevmiyorsa çocuk, süt vereymiş... Ben o pis halıya dökülen makarnadan yedim. Haberi yok. “Kekten sarayım da kıza götür” diyor.

Okula sağıkçılar gelmiş. Aşı olduk kuyruğa girip. Ağlayan, bayılan... Annelerin haberi olmuş, belki de öğretmen sabah çocuklarını getiren velilere söylemiştir. Annem benimle hiç okula gelmediğinden bilmiyor tabii. Bilse gelirdi diye ummuyorum bile, çocuklar ağlıyor, ben çocuk sayılmadığım için gıkımı çıkarmadan kolumu sıyırıp uzatıyorum. Anneler, “Hiç acımayacak” diyor çocuklarına... Yaşasın! Aşı olan sınıflara okul tatil! Eve geldim. Annem, “Ne oldu?” dedi. “Aşı olduk anne iki saat yemek yemeyeceğiz.” Elime hikâye kitabımı aldım. Uyuyakalmışım. Annem sesliyor mutfaktan, acıkmışım, yemek yememe saatim doldu da yemek ye diye uyandırdı diye neşeyle mutfağa sırıyorum. Yaşasın, tarhana yapmış. Tabağa doldururken, “Hadi kızım ye de geç kalma” diyor, “Anne, nereye?” Öğretmenin evi aklıma bile gelmiyor, aşı oldum kolum ağrıyor. Aşı olana okul tatil; öğretmenimin evi için aşı tatili yok. Nedense bayağı dikleniyorum anneme. Bugün çocuk olmak istiyorum. Annem, “Acıyor mu?” desin, beni nazlandırsın. Ümran Teyze çok ağır, kıcını kaldıramıyor. Kaldırırken kolum ağrıyor. Yaşlıların boku çok kötü kokuyor. Tuvalete koşup kusuyorum. Annem, “Aşıdandır geçer” di-

yor. Hayır anneciğim; yaptığın tarhana bok kokuyor. Hayatımın ilk direnişini yapıp akşama kadar yataktan çıkmıyorum.

Babam geldi, ateşim var galiba. Yanına koştum hemen, akşam yemeğindeki eti tabağından çıkarıp bana yediriyor, beni çok seviyor; anneme, yollama kızı dese... Demez. Çünkü annemi benden çok seviyor. Annem ben uyurken öğretmenimin evine gidip kız aşısı oldu, hasta demiştir inşallah. Sormak istemiyorum ama çok da üzülüyorum. Şimdi Ümran Teyze üstüne sıçmıştır. Belki öğretmenimin yeni okulunda da aşısı günüdür, erken gelip Ümran Teyze'nin lazımlığını altına tutmuştur. Maral açlıktan ölmüş müdür? Ölmemiştir. Uyuyan dev doyumuştur prensesini ama Ümran Teyze damadına kıcını açmaz ki. Ağzımdaki et boka dönüşüyor çiğneyemiyorum, yine kustum, tuvalete yetişemedim evin ortasına çıkardım. Annemin midesi bulanıyor, "Ay temizleyemem" deyip böğürüyor. Elime bulaşan bok kokusu çıkmıyor. Kustum alt tarafı... Ben her gün temizliyorum. Oh olsun, bugün de sen temizle... Babam siliyor halıyı. Vicdan azabından karafatmalar girdi rüyama. Üzgünüm Ümran Teyze. Ertesi sabah altıma işemişim, ateşim var, midem bulanıyor. Ben altıma işemem ki kaç senedir. Allah cezamı verdi: Ümran Teyze gibi oldum. Annem bana kızmadı. Banyoda üstümü değiştirdi, döşeğimi söylenmeden kaldırıp bahçedeki sedirin üstüne koydu kurusun diye. Önlüğümü giyinmeye çalışıyorum, annem bırakmadı, "Ateşin çıkmış uyu" dedi. İyileşmem lazım, Ümran Teyze üstüne sıçmıştır. Uyumuşum. Yaşasın çiçek çocuk aşısı... Annem beni seviyor. Fazilet Öğretmenimin sesi geliyor içerden. Annem yatağa işediğimi söylememiştir inşallah, aman onun annesi koca kadınken altına yapıyor, ben sekiz yaşındayım hem de aşılı. Çıkmadım yanlarına yine de annem ya söylediye diye.

Akşam babam bana muz getirdi. Demek bayağı kötüyüm. Zaten sadece bana ve anneme muz almış. Ablamla abime vermedi. "Doktora mı götürsek yarın?" dedi anneme. Bir de

kumbara getirmiş uğurböceği şeklinde, kırmızı. Banka logolu ama yine de çok sevdim, plastik çünkü. Dolunca bıçakla kesip açabilirim. Yavrukurt markalı defteri var ön sırada oturan Handan'ın. Sayfaları parlak, çizgileri koyu lacivert. Kumbaram dolunca kesip içindeki parayla o defterlerden alırım. Okul alışverişine gittiğimizde "Alalım n'olur" diye yalvardım o kadar, "Çok pahalı, onu alana kadar beş defter alınız" deyip almadı annem. Demir kumbaralar anahtarlı, dolunca annem bize vermiyor paralarımızı.

Geçen yaz abimle kumbaralarımızı ağzına kadar doldurmuştuk, "Ne istersek alabiliriz değil mi?" dedim abime. "Bakalım" dedi. Tabii abim benden önce doğduğu için annemi daha iyi tanıyor. Akşam babama açtırdık. Sadece demir para değil, kâğıt para bile var. Büyük amcam var, o da bankada çalışıyor, veznedar hem de. Beni çok sever amcam. Kaşları yukarı yukarı kalkık, Ayhan Işık'tan bile yakışıklı, herkes ondan çekinir. Sert sert konuşuyor böyle, gülerken filmlerdeki adamlar gibi dudağı yana yana kayar. Bana, yeni çıkan bütün paraları ilk amcam getirir. Babam da bankada ama annem, "Çocuklara para verme arsız olurlar" diyor. Arsız olmadık, kendi paramızı çalıp hırsız olduk anneciğim. Masanın etrafında ailecek sayıyoruz paralarımızı. Mutluluk parayla be! Gözlerimiz pırıl pırıl. Çok paramız var çok. Annem masaya beyaz plastikten büyük bir kâse getirdi. Masadaki paraları avuçlayıp içine doldurdu, bir iki üç avuç... Yaa paralarımızı karıştı, olsun abiminkinde daha çok kâğıt para vardı zaten. Abim sakız, su falan satar bazen sahilde. Annem babama, "Buzdolabın taksitini öderiz Selman" deyip kâseyi yok ediverdi... Abim çok ağladı, "Su sattım, sakız sattım bana ne!" diye. Annem, "Oğlum buz bedava mı? Dolap olmasa nasıl satacaktın?" dedikçe abim daha çok ağladı. Abime çok üzüldüm.

Abimle kızgınlığımız geçeceği yerde artıyor. "Melek, kâsenin yerini buldum" dedi. Annem karyolasının altına koymuş, dolabi-

na değil: Dolabı hep kilitlidir annemin. “İçinden azar azar alsak fark edemez.” “Ama abi hırsızlık...” “Ne hırsızlığı kızım zaten bizim paramız.” Haklı. Biz her fırsatta birer ikişer kendi paramızı alıyoruz. Sınıf arkadaşlarıma da tost, macun, su muhallebisi, leblebi tozu ısmarlıyorum. Kızımından ayrılmıyor kızlar. Hem suçlu hem mutluyum. Abim olacak saf, teyzemlerin misafirlğe geldiği bir gün kâsedan parayı almış. Gizli iş çeviriyor ya salak, parayı avucuna alacağına ayak parmaklarının arasına sıkıştırmış ayağını sürüye sürüye salonda ilerlemeye çalışıyor. Teyzem, “Oğlum ayağına ne oldu?” deyince bunun suratı dünyanın bütün mor-kırmızı tonlarına kesti. Annem bir hışım kalkıp abimin ayağını kaldırdı. İki adet bozukluk yuvarlandı yere. Ben hayatımda ilk kez görüyorum sanki bozuk parayı, ağzım açık kalakaldım. Annem ağzından köpükler saçta saçta bir şeyler söylüyor, ne diyor anlamıyorum. Teyzem neler olduğunu çözememiş aval aval bakıyor. Abim: “Melek de çaldı!” dedi.

Teyzemler gidince annem ikimizi banyoya sürükleyip kapıyı da üstümüze kilitledi. Abim beni ele vermiş olmanın da suçluluk duygusuyla, çok fazla ağlıyor. Annem elinde oklava geri gelip bize saldırdı. Kendinden geçmiş vuruyor neremize denk gelirse. Ablam yalvarıyor banyonun kapısında, “Anne vurma, vurma anne!” diye. Acımıyor, haklı olduğuma inandığımdan mı? Vurulan yerlerin uyuduğundan mı? Bilmem. Acımıyor. Teyzeme de rezil olmuşmuş... Anne sen bize rezil oldun. Abime kızmadım hiç, garibim iki kişi olursak suç ikiye bölünür diye düşündü galiba... Üç kişiyiz abi, annem de var.

Gülperi’yle iyi arkadaş olduk, saçlarıyla oynuyorum, tatlı tatlı kızıyor. Evlerine çağırıyor gidemiyorum. Ona da sen bize gel diyemiyorum. Annem, “Arkadaş kötüdür, insanın başına ne gelirse arkadaştan gelir” diyor. Sanki kendi gün yapınca arkadaşları bizim eve gelmiyor...

Bir gün Maral'la camdan bakarken aşağıda Gülperi'yi gördüm. "Gülperiii, Gülperii" diye bağırdım boş bulunup. "Aaa taşındınız mı?" dedi. Ben cevap veremeden yukarı çıktı. Bok vardı bağırarak! Gülperi ayakkabılarını çıkarıp içeri giriverdi. N'apıcam şimdi? Maral'ın da çok güzel dümdüz siyah saçları var, Gülperi tarıyor örüyor: "Kardeşinin saçları da çok güzel, ördüm de... Artık onun saçlarını çekersin" diye takılıyor. "Evinizi gezdiresene" diyor. Tamam da Gülperi, dev arka odada uyuyor, Ümran Teyze yan odada. Bu ev benim evim değil bir de... Diyemedim. "İçerde abim uyuyor, yan odada Ümran Teyzem hasta yatıyor" dedim, ne kaldı geriye? Mutfak, tuvalet, banyo. Gezdirdim, her yer çok pis: "Bulaşıkları yıkayalım da annen gelince sevin" deyip, ayağının altına tabureyi çekti. Maral'a önlük bağladık, sandalyeye diz çöktürdük, ocağı siliyor prensesimiz. Biz üç mutlu çocuk köpük köpük bulaşık sularıyla eğleniyoruz. Deterjanlı suya mandal batırıp deliğinden üfleyerek balonlar yaptık. Çekmeceleri düzelttik. Mutfağın kapısına gidip gelip bakıyoruz, "Çok güzel oldu be, elimize sağlık" deyip kikirdeşiyoruz. Bu Gülperi'nin içine büyük insan kaçmış, "E vallahi bir çay iyi gider" deyip vimle ovduğumuz çaydanlığı kırk yıllık anne gibi ocağa koydu, "Bardak" diyor çay bardaklarını veriyorum, "kaşık" diyor Maral kaşıkları uzatıyor. Tamam demlendi, e çay sade içilir miymiş? Evde ikramlık bir şey var mı diye bakıyorum. Bisküvi, galeta, kurabiye hiçbir şey yok. Bizim evde dolabın üst gözünde mutlaka bulunur böyle şeyler. Bizim yememiz yasak tabii... Annem, "Aniden misafir gelirse elimin altında bulunsun, rezil olmayalım" der. Baktım buzdolabında zeytin, peynir, reçel var. Misafirimiz var, ikram etmemek olmaz.

Bir güzel beş çayı yaptık, kalanları da tabağa dağıtarak dolaba geri koydum ki Fazilet Öğretmenim anlamasın yediğimizi. Anlamış. Sabahına ben okuldayken bizim eve gidip bayağı söylenmiş. "Evde değerli şeyler var, çalınır malınır..." diye de ilave

etmiş. Hee devin hazinesi saklı sandığında zaten... Eve geldim annem durmadan söyleniyor. El âlemin evine arkadaşlarımı doldurmuşum da, dolapta ne var ne yok yemişiz de... “Kim olduğunu bilmediğim çocuklar... Maral’ın terbiyesini bozar” demiş bir de Fazilet Öğretmenim. Ne olmuş dört zeytin bir parça sararmış peynirinizden yediysek, hem kızın da yedi! O kadar mutfağını temizledik. Gülperi’ye söyleyemediğim için zaten çok sıkılıyorum. Gülpericiğim senin bizim ev diye geldiğin yer benim evim değil. Ben orda Ümran Teyze’nin bokunu temizliyorum ama kokusuna hiç bakmadım. “Bakma evladım” diyor, üzülmesin diye kokusunu silerken kafamı çeviriyorum. Arka odada uyuyan dev abim değil. Hem o bana pipisini gösterdi iki kere. “Bak!” diyor zorla. Bakmak istemiyorum: “Bir kere dokun ne istersen alırım” diyor. Çok korktum, dokunmadım. Birden beni kaptığı gibi kucagina oturttu. Korkunç korkunç hırlıyor. Maral! Ümran Teyze! Duyuyorlar ya da ben bağırıyorum. Sesim kayboldu...

Fazilet Öğretmenim Prenses Maral’ı bana bırakmadı o günden sonra. Prenses olmayınca devden daha çok korkuyorum. Ümran Teyze’nin iğnesiyle arkadaş olduk. Çok zevkli iğneci olmak. Demir kutusunda iki dakika kaynatıyor cam şırıngayı, ucuna iğnesini takıyor, ilacın olduğu cam ampülü yarıya bölünmüş jilete benzeyen bir şeyle şöyle ileri geri sürtüp başparmağıyla itiyor, kırılınca pıt diye bir ses çıkıyor ilaç şişesinden. Şırıngaya çekiyor içindeki sıvıyı, hafifçe ittirip köpüren kısmını fışkırtıyor. “Ne güzel işin var” diyorum, “büyüyüp iğneci olucam.” “Aman be yavrum özendiğin şeye bak, elin kıcını seyretmenin nesi zevkli?” Doğru söylüyor. Hemencecik vazgeçiyorum, öğretmen mi olsam, Fazilet Öğretmen geldi aklıma, yok ya en iyisi Handan’ın annesi gibi avukat olayım. Çocuğum olursa da Yavrukurt defteri alırım. Benim gibi içinde kalmaz hem de... Zevkli değil el âlemin kıcını seyretmek. Sekiz yaşında bir kızla kırk yaşlarında bir kadın, bayağı bayağı dert ortağı olduk. Kadın içerde bir adam oldu-

ğunu anlattığımda çok şaşırıldı. “Sakın odasına girme” diye söyleyip duruyor, “Koskoca öğretmen başka adam bulamamış. Yat yat adamın kışında yaralar açılır ayol. Ona da iğneye gelirim bu gi-dişle” diyor. “Hasta mı acep?” “Yok” diyorum, “değil.” “Yakışıklı mı bari?” “Dev gibi” “E niye çalışmıyormuş ki?” “Prensmiş.” İğneci kadın, basıyor kahkahayı, “Ay şeyimin prensi!” deyip. Ben ona genelde bu evle ilgili şeyler anlatıyorum. Daha doğrusu o soruyor ben anlatmak istediğim kısımlarını anlatıyorum. Daha o yaşta neleri anlatmamam lazım öğrenmişim.

Handan benim bir önümde, Atilla’yla aynı sırada oturuyor. Diğer çocuklardan farklı. Kimseyle çok samimi değil, herkesle de normal arkadaş. Önlüğü tam boyuna göre, çantası ve beslenme sepeti bizimkilere benzemiyor. Beyaz, plastik ama plastik gibi değil. Annesi avukat, her gün Handan’ı almaya geliyor. Aklım fikrim Handan’ın Yavrukurt defterlerinde. Bir teneffüs, Handan daha birkaç sayfa yazılmış defterini ortasına kalem koyup açık olarak sıranın üzerinde bırakmış. Dayanamıyorum, bakıcam elimi alıp. Yazısı da güzel be... Tabii kimin böyle güzel defteri olsa yazısı güzel olur. Bu Yavrukurt markalı defter kaplanmadan kullanılıyor, kendiliğinden deri gibi bir kılıfı var. Sanki kitap cildinin içine defter takmışlar. Eve gelir gelmez Türkçe defterimin kabını ayırıp Yavrukurt defterime yapıştırıyorum. Yazılı 5-6 sayfa var, koparsam... Karşılığı da kopacak. Yazık. Defterin yazılmamış bir sayfasını da ilave ederek takvim yaprağıyla kaplı bir Yavrukurt defter sahibi oluyorum. Artık ben de onlardan biriyim... Eski-sinden daha mutsuzum. Yarın geri koysam... Gerçi Türkçe der-si yaptım iki sayfasına, olsun koparırım, ya anlarsa... Anlamaz, nerden anlayacak? Annem aylığıma bana verse Handan’a üç tane Yavrukurt defteri alırdım. Defterini yanlışlıkla almışım, fark etmeden yazdığım için geri vermeye de utandım derim. Ders yapamıyorum, çok kötüyüm, ölmek istiyorum, çok küçüğüm nasıl ölünür bilmiyorum. Handan başka bir okula gitse, gitmez. Han-

**“Böyle güzel yalan söylemeyi
annemden öğrendim.”**

Aile bağlarını sevgiyle değil zaafarla kuran üç kuşağın, dönüşen İstanbul’la birlikte yeniden biçimlenen hikâyesi. Sevilmek isteyen kızların tetikte büyümelerinin, baskı altında yaşayan kadın ve erkeklerin hayatta kalmak için başvurduğu farklı çözümlerin çarpıcı panoraması. İstanbul’a caddeler üzerinden damga vurmak isteyenlere, aynı caddelerden can havliyle geçenlerin gözünden bir bakış...

Unutulmaz karakterlerin yaratıcısı Seray Şahiner’den güçlü ve iz bırakacak bir roman. Zor hayatların coşkulu ve ironik bir metne dönüştüğü benzersiz bir kitap.

*Zengin ne demek? Biri seni kıskanıyorsa zenginsin.
İnsan kaç parası olursa zengin olur bilmiyorum ama biz
paramız varken bile zengin değildik.*

